

Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка

Навчально-науковий інститут культури і мистецтв

Кафедра образотворчого мистецтва, музикознавства та культурології

„ЗАТВЕРДЖУЮ”

директор навчально-наукового
інституту культури і мистецтв
проф. О. А. Устименко-Косоріч

« _____ » 20__ р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ІСТОРІЯ ЗАРУБІЖНОГО ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА
ТА АРХІТЕКТУРИ**

(скорочений термін навчання)

Галузь знань: 02 Культура і мистецтво

Спеціальність: 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація

Спеціалізація: станковий живопис, художній текстиль

освітня-програма Образотворче мистецтво

Мова навчання українська

Погоджено науково-методичною комісією
НН інституту культури і мистецтв

« 31 » серпня 2021 р.

Голова

Руденко О.Ф.
(ПІБ, науковий ступінь, вч. звання)

Суми – 2021

Розробник:

Зав'ялова О.К. - доктор мистецтвознавства, професор кафедри образотворчого мистецтва, музикознавства та культурології

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри образотворчого мистецтва, музикознавства та культурології

Протокол № 1 від „ 31 ” серпня 2021 року

Завідувач кафедри образотворчого мистецтва,
музикознавства та культурології

(підпис)

О. К. Зав'ялова
(прізвище та ініціали)

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5	ОР бакалавр	Обов'язкова	
		Рік підготовки:	
1-й		1-й	
Семестр			
1-й		1-2-й	
Лекції			
24 год.		год.	
Практичні, семінарські			
30 год.		год.	
Самостійна робота			
94 год.		год.	
Консультації:			
2 год.			
Вид контролю: Екзамен (II семестр)			
Загальна кількість годин – 150 год.			

1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Вивчення курсу «Історії зарубіжного образотворчого мистецтва та архітектури» передбачає засвоєння студентами спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» (скороченого терміну навчання) знання історичних періодів, напрямів, жанрів, стилів образотворчого мистецтва та архітектури; життєвого шляху і творчості видатних митців; а також ознайомлення з теоретичними питаннями щодо структурної своєрідності, виразних засобів і матеріалів творів різних жанрів та стильових напрямів.

Засвоєння програмного матеріалу даної дисципліни, як і інших спеціальних дисциплін, сприяє оволодінню загальними та фаховими компетенціями відповідно до освітньо-професійної програми «Образотворче мистецтво». При вивченні курсу доцільно застосовувати принцип історичної послідовності та метод компаративного аналізу, що якнайкраще сприяють створенню загальної панорами розвитку образотворчого мистецтва й архітектури, висвітленню еволюції художніх стилів, жанрів і творчості митців.

2. Передумови для вивчення дисципліни

«Історія образотворчого мистецтва та архітектури» викладається студентам ОР бакалавр і вимагає обізнаності (в об'ємі курсу, що викладається у фоховому коледжі або училищі) із історичним розвитком культури і мистецтва, творчістю знаменитих митців та видатних витворів живопису, скульптури й архітектури.

3. Результати навчання за дисципліною

Курс передбачає узагальнення знань про стильове різноманіття й теоретичні концепції розвитку образотворчого мистецтва та архітектури протягом всього історичного розвитку, поглиблене вивчення термінології та професійного понятійного апарату. Забезпечує розширення знань щодо естетичних засад і тенденцій розвитку ОТМ та архітектури як галузей практичної діяльності, їх функцій, структури та різновидів.

<p>Знання: особливостей мистецьких стилів та жанрів, загальні ідеї провідних художньо-естетичних та культурних тенденцій.</p> <p>Уміння: здійснювати мистецький аналіз художніх творів та витворів декоративно-прикладного мистецтва; виявляти особливості композиції, її стилістики та засобів втілення художнього змісту.</p>	ПРН 1	Визначати, аналізувати і пояснювати історичні, культурологічні, соціокультурні, художньо-естетичні аспекти розвитку світового та українського образотворчого і декоративного мистецтва.
<p>Уміння: визначати художні складові мистецьких течій, художньо-технічні прийоми; категорії художніх засобів.</p> <p>Комунікація: вибудувати та обґрунтувати драматургічну концепцію витвору мистецтва на основі проведеного художнього аналізу.</p>	ПРН 2	Інтерпретувати та застосовувати семантичні, іконологічні, іконографічні, формально-образні і формально-стилістичні чинники образотворення.
<p>Знання: змісту та форм взаємодії та співробітництва у закладах сфери культури і мистецтва.</p> <p>Уміння: налаштувати спілкування, взаємодію та співробітництво методом налагодження діалогу та індивідуальних/колективних взаємовідносин.</p> <p>Комунікація: взаємодія з керівництвом, колегами, педагогами, студентами.</p>	ПРН 6	Застосовувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології в освітній та музейній справах.
<p>Знання: поняття та терміни, категорії, художні стилі та напрямки ОТМ та архітектури.</p> <p>Уміння: використовувати знання на практиці під час вивчення, аналізу та виконання творчих завдань.</p>	ПРН 7	Володіти фаховою термінологією, науково-аналітичним апаратом, проводити аналіз та систематизацію фактологічного матеріалу та методикою проведення наукових досліджень.

4. Критерії оцінювання результатів навчання

Шкала ЄКТС	Критерії оцінювання навчальних досягнень студента
А 90-100 балів Відмінно	студент досконало знає теоретичний матеріал і мистецькі зразки; відповідає без помилок; вміє застосовувати отримані знання, оперувати понятійно-термінологічним апаратом.
В 82-89 Добре	студент на достатньому рівні володіє теоретичним матеріалом, оперує понятійно-термінологічним апаратом; але недостатньо орієнтується в мистецьких стилях і техніках.
С 74-81 Добре	студент в цілому володіє теоретичним матеріалом, але недостатньо переконливо оперує понятійно-термінологічним апаратом; недостатньо орієнтується в мистецьких стилях і техніках.
Д 64-73 Задовільно	студент не досконало володіє теоретичним матеріалом та оперує понятійно-термінологічним апаратом; помітні відсутність системності, наполегливості, старанності у вивченні завдань та результативності підготовки.
Е 60-63 Задовільно	студент у цілому обізнаний з теоретичним матеріалом та понятійно-термінологічним апаратом; явні відсутність системності, наполегливості, старанності у вивченні завдань та результативності підготовки.

FX 35-59 Незадовільно	Явна недбалість індивідуальної підготовки, постійне невиконання теоретичних завдань, відсутність самостійної роботи та інтересу до предмету (як до історії, так і до зразків мистецтва), що вивчається.
F 0-35 Незадовільно	Системна недбалість індивідуальної підготовки й невиконання теоретичних завдань, відсутність самостійної роботи та інтересу до предмету, що вивчається.

Розподіл балів

Поточний контроль												Разом	Сума	Підсумковий (екз.)	Загальна сума
РОЗДІЛ 1						РОЗДІЛ 2									
T 1.1	T 1.2	T 1.3	T 1.4	T 1.5	T 1.6	T 2.1	T 2.2	T 2.3	T 2.4	T 2.5	T 2.6	60	75	25	100
Поточний контроль															
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5				
Контроль самостійної роботи															
1	1	2	1	1	2	1	1	1	1	2	1	15			

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	Відмінно
82 – 89	B	Добре
74 – 81	C	
64 – 73	D	Задовільно
60 – 63	E	
35-59	FX	
1 – 34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

5. Засоби діагностики результатів навчання:

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: презентації практичних завдань, реферати, тести, залік, екзамен.

6. Програма навчальної дисципліни

Розділ 1. Образотворче мистецтво та архітектура від витоків до XX ст.

Тема 1.1. Форми художнього відображення у первісному суспільстві. Мистецтво Передньої Азії та Давнього Єгипту.

Тема 1.2. Образотворче мистецтво та архітектура Античної Греції та Античного Риму.

Тема 1.3. Образотворче мистецтво та архітектура Середньовіччя.

Тема 1.4. Мистецтво європейського Відродження

Тема 1.5. Мистецтво Нового часу. Бароко. Класицизм.

Тема 1.6. Західноєвропейське мистецтво XIX ст. Романтизм. Реалізм. Імпресіонізм + .

Розділ 2. Образотворче мистецтво та архітектура ХХ – початку ХХІ ст.

Тема 2.1. Західноєвропейське мистецтво кінця ХІХ – початку ХХ ст. Символізм. Модерн.

Тема 2.2. Модерністичні течії початку ХХ ст. (кубізм, фовізм, експресіонізм, примітивізм, футуризм, дадаїзм, супрематизм, сюрреалізм тощо). Українські коріння світового авангарду.

Тема 2.3. Світова архітектура першої половини ХХ ст. Конструктивізм як провідна стильова тенденція доби.

Тема 2.4. Мистецтво повоєнного періоду: «друга хвиля» авангарду (абстрактний експресіонізм, ташизм, геометричний абстрактивізм).

Тема 2.5. Масова культура й образотворче мистецтво 1960-80-х років (поп-арт, мінімалізм, гіперреалізм, оп-арт, кінетичне мистецтво тощо). Концептуалізм як метод і як провідний світоглядний принцип мистецтва постмодерну.

Тема 2.6. Новітні явища (акціонізм) у ОТМ другої пол. ХХ ст.: хепенінг, перформанс, інвайромент, інсталяція, флеш-моб.

7.1. Інформаційний зміст навчальної дисципліни

Розділ 1. Образотворче мистецтво та архітектура від витоків до ХХ ст.

Тема 1.1. Форми художнього відображення у первісному суспільстві. Мистецтво Передньої Азії та Давнього Єгипту. ОТМ та архітектура в контексті історичного розвитку. Етапи розвитку, релігійне підґрунтя та канони мистецтва Давнього Єгипту. Мистецтво Давнього Єгипту періоду правління фараона Ехнатона. Особливості розвитку мистецтва стародавніх країн Передньої Азії. Етапи, характер, форми, функції. Скульптура та архітектура шумеро-вавилонської цивілізації.

Тема 1.2. Образотворче мистецтво та архітектура Античної Греції та Античного Риму. Крито-мікенська (мінойська) культура як передісторія давньогрецької: особливості художнього підходу, жанри, образи. Періодизація розвитку давньогрецького мистецтва. Особливості мистецтва ранньоархаїчного та архаїчного (гомерівського) періодів. Давньогрецьке мистецтво класичного періоду («золоте століття»). Мистецтво Давньої Греції періоду еллінізму. Періодизація розвитку та загальна характеристика мистецтва Давнього Риму. Давньоримське мистецтво «царської доби». Мистецтво Давнього Риму «імператорського» періоду.

Тема 1.3. Образотворче мистецтво та архітектура Середньовіччя. Види і жанри, характер й особливості мистецтва Середньовіччя: архітектура, скульптура, іконопис, книжкова мініатюра. Мистецтво Візантії. Характер, форми, функції. Етапи розвитку мистецтва Середньовіччя: романський стиль. Етапи розвитку мистецтва Середньовіччя: готика. Готичний собор як символ Всесвіту (особливості конструкції, оздоблення).

Тема 1.4. Мистецтво європейського Відродження. Італійське Відродження: етапи розвитку, жанри, представники. Особливості та здобутки мистецтва проторенесансу і треченто: Мистецтво кватроченто: розквіт гуманізму і локальних художніх шкіл. Високе відродження: творчість Леонардо, Рафаеля та Мікеланджело. Архітектура доби Відродження: творчість Ф. Брунеллескі, Д. Браманте, Паладіо. Італійській живопис періоду венеційського відродження (Джорджоне, Веронезе, Тіціан, Тінторетто). Мистецтво Північного Відродження. Особливості художньої творчості у Німеччині та Нідерландах.

Тема 1.5. Мистецтво Нового часу. Бароко. Класицизм. Мистецтво бароко: характеристика стилю. Архітектура доби бароко: типи споруд, форми, особливості. Європейські національні школи (Італія, Іспанія, Нідерланди). Живопис бароко (творчість

П. Рубенса та Рембранта). Ідейне підґрунтя мистецтва класицизму. Особливості прояву в живопису. Архітектура та скульптура доби класицизму (Франція). Мистецькі стилі ампір і рококо.

Тема 1.6. Західноєвропейське мистецтво XIX ст. Романтизм. Реалізм. Імпресіонізм +. Ідейне підґрунтя романтизму в європейському образотворчому мистецтві та архітектурі. Жанри, представники. Особливості романтичного стилю в живописі Англії. Реалізм у європейському мистецтві. Жанри, представники. Реалізм у творчості російських художників-передвижників. Творчість художників-передвижників, вихідців з України. Імпресіонізм у образотворчому мистецтві Франції. Пуантилізм та постімпресіонізм у європейському живопису. Особливості європейської архітектури першої половини - середини XIX ст.

Розділ 2. Образотворче мистецтво та архітектура XX – початку XXI ст.

Тема 2.1. Західноєвропейське мистецтво кінця XIX – початку XX ст. Символізм. Модерн. Символізм у образотворчому мистецтві Європи кінця XIX ст.: характеристика стилю, представники. Стиль модерн у європейському мистецтві: особливості художнього втілення, національне підґрунтя, види мистецтва. Архітектура модерну: загальна характеристика, національні особливості, представники. Живопис модерну: характерні особливості, представники.

Тема 2.2. Модерністичні течії початку XX ст. (кубізм, фовізм, експресіонізм, примітивізм, футуризм, дадаїзм, супрематизм, сюрреалізм тощо). Українські коріння світового авангарду. Авангардний рух в мистецтві першої половини XX ст. Модерністичні течії початку століття: кубізм, експресіонізм, фовізм, футуризм, дадаїзм, примітивізм та ін. Кубізм: нова концепція живопису. Творчість П. Пікассо, Ж. Брака та ін. Експресіонізм і фовізм як прояв стихійної емоційності. Творчість Е. Мунка, А. Матісса, М. Вламінка, А. Дерена, угруповань «Міст», «Синій вершник» та ін. Футуризм: особливості відтворення у образотворчому мистецтві. Дадаїзм – крок у майбутнє (Г. Арп, Г. Грос, Г. Ріхтер, Т. Тцара, М. Янко). Реді-мейд М. Дюшана. Примітивізм і наївне мистецтво: спільне та відмінне. М. Шагал +. Українські коріння світового авангарду (О. Архипенко, В. Баранов-Росіне, О. Богомазов, Д. Бурлюк, О. Екстер, В. Кандинський, К. Малевич). Супрематизм К. Малевича. Абстракціонізм - безпредметне мистецтво В. Кандинського. Кубофутуризм Д. Бурлюка. Авангардні пошуки у російському живописі перших десятиліть XX ст. (об'єднання «Бубновий валет», «Синій вершник» та ін.). Конструктивізм у живопису (творчість О. Родченка, В. Степанової). Аналітичний живопис П. Філонова.

Тема 2.3. Світова архітектура першої половини XX ст. Конструктивізм як провідна стильова тенденція доби. Стильові напрямки в європейській архітектурі першої половини XX ст. (ар-деко, конструктивізм, функціоналізм, стрім-лайн). Архітектурний конструктивізм Ле Корбюзьє. Навчальний центр Баухауз та його роль у розробці нових підходів до художньої творчості.

Тема 2.4. Мистецтво повоєнного періоду: «друга хвиля» авангарду (абстрактний експресіонізм, ташизм, геометричний абстрактивізм). Особливості відтворення мистецтва «другої хвилі» авангарду. Абстрактний експресіонізм Дж. Поллока, В. де Кунінга, М. Ротко. Ташизм. Геометричний абстрактивізм.

Тема 2.5. Масова культура й образотворче мистецтво 1960-80-х років (поп-арт, мінімалізм, гіперреалізм, оп-арт, кінетичне мистецтво тощо). Концептуалізм як метод і як провідний світоглядний принцип мистецтва постмодерну. Поп-арт як альтернатива елітарного авангардного мистецтва. Творчість Е. Ворхола, Дж. Джонса, К. Ліхтенштейна, Р. Раушенберга. Мистецтво постмодерну як відображення духовно-

го стану сучасного суспільства. Концептуалізм – провідний мистецький принцип. Гіперреалізм та його послідовники кінця ХХ століття. Психоделічне мистецтво як резонанс сучасного життя.

Тема 2.6. Новітні явища (акціонізм) у ОТМ другої пол. ХХ ст.: хепенінг, перформанс, інвайромент, інсталяція, флеш-моб. Театралізація як основний принцип актуалізації сучасної художньої творчості. Особливості відтворення акціонізму як принципу гри в образотворчому мистецтві. Характеристика кожного з напрямків (хепенінг, перформанс, інвайромент, інсталяція, флеш-моб).

7.2. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	Усього	У тому числі				Усього	У тому числі			
		Лек	Пр	Конс.	С.р.		Лек	Пр	Конс	С.р.
Розділ 1. Розвиток образотворчого мистецтва та архітектури від витоків до ХХ ст..										
Тема 1.1 Форми художнього відображення у первісному суспільстві. Мистецтво Передньої Азії та Давнього Єгипту.	12	2	2		8					
Тема 1.2. Образотворче мистецтво та архітектура Античної Греції та Античного Риму.	14	2	4		8					
Тема 1.3. Образотворче мистецтво та архітектура Середньовіччя.	11	2	2		7					
Тема 1.4. Мистецтво європейського Відродження.	12	2	2		8					
Тема 1.5. Мистецтво Нового часу. Бароко. Класицизм.	12	2	2		8					
Тема 1.6. Західноєвропейське мистецтво ХІХ ст. Романтизм. Реалізм. Імпресіонізм + .	14	2	4		8					
Разом	75	12	16		47					
Розділ 2. Образотворче мистецтво та архітектура ХХ – початку ХХІ ст.										
Тема 1.1. Західноєвропейське мистецтво кінця ХІХ – початку ХХ ст.. Символізм. Модерн.	12	2	2		8					
Тема 2.2. Модерністичні течії початку ХХ ст. (кубізм, фовізм, експресіонізм, примітивізм, футуризм, дадаїзм, супрематизм, сюрреалізм тощо). Українські коріння світового авангарду.	14	2	4		8					
Тема 2.3. Світова архітектура першої половини ХХ ст. Конструктивізм як провідна стильова тенденція доби.	11	2	2		7					
Тема 2.4. Мистецтво повоєнного	12	2	2		8					

періоду: «друга хвиля» авангарду (абстрактний експресіонізм, ташизм, геометричний абстрактивізм).										
Тема 2.5. Масова культура й образотворче мистецтво 1960-80-х років (поп-арт, мінімалізм, гіперреалізм, оп-арт, кінетичне мистецтво тощо). Концептуалізм як метод і як провідний світоглядний принцип мистецтва постмодерну.	14	2	2	2	8					
Тема 2.6. Новітні явища (акціонізм) у ОТМ другої пол. XX ст.: хепенінг, перформанс, інвайромент, інсталяція, флеш-моб.	12	2	2		8					
Разом	75	12	14	2	47					
Усього годин	150	24	30	2	94					

Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	К-ть годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Форми художнього відображення у первісному суспільстві. Мистецтво Передньої Азії та Давнього Єгипту.	2	
2	Образотворче мистецтво та архітектура Античної Греції та Античного Риму.	2	
3	Образотворче мистецтво та архітектура Середньовіччя.	2	
4	Мистецтво європейського Відродження	2	
5	Мистецтво Нового часу. Бароко. Класицизм.	2	
6	Західноєвропейське мистецтво XIX ст. Романтизм. Реалізм. Імпресіонізм + .	2	
7	Західноєвропейське мистецтво кінця XIX – початку XX ст. Символізм. Модерн.	2	
8	Модерністичні течії початку XX ст. (кубізм, фовізм, експресіонізм, примітивізм, футуризм, дадаїзм, супрематизм, сюрреалізм тощо). Українські коріння світового авангарду.	2	
9	Світова архітектура першої половини XX ст. Конструктивізм як провідна стильова тенденція доби.	2	
10	Мистецтво повоєнного періоду: «друга хвиля» авангарду (абстрактний експресіонізм, ташизм, геометричний абстрактивізм).	2	
11	Масова культура й образотворче мистецтво 1960-80-х років (поп-арт, мінімалізм, гіперреалізм, оп-арт, кінетичне мистецтво тощо). Концептуалізм як метод і світоглядний принцип мист-ва постмодерну.	2	
12	Новітні явища (акціонізм) у ОТМ др. пол. XX ст.: хепенінг перформанс, інвайромент, інсталяція, флеш-моб	2	
	Разом	24	

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	К-ть годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Мистецтво Передньої Азії. та Давнього Єгипту.	2	
2	Образотворче мистецтво й архітектура Античної Греції.	2	
3	Образотворче мистецтво й архітектура Античного Риму	2	
4	Образотворче мистецтво й архітектура Середньовіччя	2	
5	Мистецтво європейського Відродження..	2	
6	Мистецтво Нового часу. Бароко. Класицизм.	2	
7	Західноєвропейське мистецтво XIX ст. Романтизм. Реалізм.	2	
8	Західноєвропейське мистецтво останньої третини XIX ст. Імпресіонізм. Пуантилізм. Постімпресіонізм.	2	
9	Західноєвропейське мистецтво кінця XIX – поч. XX ст. Символізм. Модерн.	2	
10	Модерністичні течії початку XX ст. (кубізм, фовізм, експресіонізм, примітивізм, футуризм, дадаїзм, супрематизм, сюрреалізм тощо).	2	
11	Українські коріння світового авангарду (О. Архипенко, О. Богомазов, Д. Бурлюк, В. Кандинський, К. Малевич, О. Екстер та ін.).	2	
12	Світова архітектура першої половини XX ст. Конструктивізм як провідна стильова тенденція доби.	2	
13	Мистецтво повоєнного періоду: «друга хвиля» авангарду (абстрактний експресіонізм, ташизм, геометричний абстрактивізм).	2	
14	Масова культура й образотворче мистецтво 1960-80-х років (поп-арт, мінімалізм, гіперреалізм, оп-арт, кінетичне мистецтво тощо). Концептуалізм як метод і як провідний світоглядний принцип мистецтва постмодерну.	2	
15	Новітні явища (акціонізм) у ОТМ другої пол. XX ст.: хепенінг, перформанс, інвайромент, інсталяція, флеш-моб.	2	
	Разом	30	

Теми для самостійної роботи студента

№ з/п	Назва теми	К-ть год.	
		Денна	Заочна
1	Форми, характер і функції первісного мистецтва.	2	
2	Етапи розвитку, релігійне підрунтя та канони мистецтва Давнього Єгипту. Мистецтво Давнього Єгипту періоду правління фараона Ехнатона.	2	
3	Особливості розвитку мистецтва стародавніх країн Передньої Азії. Етапи, характер, форми, функції. Скульптура та архітектура шумеро-вавилонської цивілізації.	2	
4	Мистецтво далекосхідних цивілізацій періоду античності (Індія, Китай).	2	
5	Крито-мікенська (мінойська) культура: особливості художнього підходу	2	
6	Періодизація розвитку давньогрецького мистецтва. Особливості мистецтва ранньоархаїчного та архаїчного (гомерівського) періодів.	2	
7	Давньогрецьке мистецтво класичного періоду («золоте століття»). Мистецтво Давньої Греції періоду еллінізму	2	

8	Періодизація розвитку та загальна характеристика мистецтва Давнього Риму. Давньоримське мистецтво «царської доби».	2	
9	Мистецтво Давнього Риму «імператорського» періоду	2	
10	Види і жанри, характер й особливості мистецтва Середньовіччя (архітектура, скульптура, іконопис, книжкова мініатюра). Мистецтво Візантії: характер, форми, функції.	2	
11	Етапи розвитку мистецтва Середньовіччя. Романський стиль. Готика.	2	
12	Готичний собор як символ Всесвіту (конструкція, оздоблення)	2	
13	Італійське Відродження: етапи розвитку, жанри, представники.	2	
14	Мистецтво проторенесансу і треченто: особливості та здобутки. Мистецтво кватроченто: розквіт гуманізму і локальних художніх шкіл.	2	
15	Високе відродження. Творчість Леонардо, Рафаеля та Мікеланджело	2	
16	Архітектура доби Відродження.	2	
17	Італійській живопис періоду венеційського відродження	2	
18	Мистецтво Північного Відродження. Німеччина. Нідерланди.	2	
19	Мистецтво бароко: характеристика стилю та національних шкіл.	2	
20	Архітектура доби бароко: типи споруд, форми, особливості.	2	
21	Живопис бароко. Творчість П. Рубенса та Р. ван Рейна..	2	
22	Ідейне підґрунтя мистецтва класицизму. Прояви стилю в живопису.	2	
23	Архітектура та скульптура доби класицизму (Франція).	2	
24	Мистецькі стилі ампір і рококо.	2	
25	Живопис та архітектура Англії XVIII ст..	2	
26	Ідейне підґрунтя романтизму в європейському образотворчому мистецтві та архітектурі. Національні школи, жанри, представники.	2	
27	Реалізм у європейському мистецтві. Жанри, представники.	2	
28	Реалізм у творчості російських художників-передвижників. Творчість художників-передвижників, вихідців з України.	2	
29	Імпресіонізм у образотворчому мистецтві Франції.	2	
30	Пуантилізм та постімпресіонізм у європейському живопису	2	
31	Особливості європейської архітектури першої половини - середини XIX ст.	2	
32	Символізм у образотворчому мистецтві Європи кінця XIX ст.	2	
33	Стиль модерн у європейському мистецтві: особливості художнього втілення, національне підґрунтя, види мистецтва	2	
34	Архітектура модерну. Загальна характеристика, особливості, представники.	2	
35	Авангардний рух в мистецтві першої половини XX ст. Модерністичні течії початку століття: кубізм, експресіонізм, фовізм, футуризм, дадаїзм, примітивізм та ін..	2	
36	Кубізм: нова концепція живопису. Творчість П. Пікассо, Ж. Брака та ін. Експресіонізм і фовізм як прояв стихійної емоційності. Творчість Е. Мунка, А. Матісса, М. Вламінка, А. Дерена, угруповань «Міст», «Синий вершник» та ін.	2	
37	Футуризм: особливості відтворення у образотворчому мистецтві. Дадаїзм – крок у майбутнє (Г. Арп, Г. Грос, Г. Ріхтер, Т. Тцара, М. Янко). Реді-мейд М. Дюшана. Примітивізм і наївне мистецтво: спільне та відмінне. М. Шагал +	2	
38	Українські коріння світового авангарду (О. Архипенко, В. Баранов-Росіне, Д. Бурлюк, О. Екстер, В. Кандинський, К. Малевич).	2	
39	Авангардні пошуки у російському живописі перших десятиліть XX ст. (об'єднання «Бубновий валет», «Синий вершник» та ін.). Конструктивізм у живопису (творчість О. Родченка, В. Степанової). Ана-	2	

	літичний живопис П. Філонова.		
40	Європейське образотворче мистецтво міжвоєнного періоду: напрями, представники. Сюрреалізм = надреальність. Творчість С. Далі та Р. Магрітта. «Мадонни» А. Модільяні – погляд у минуле.	2	
41	Європейська архітектура першої половини ХХ ст. Архітектурний конструктивізм Ле Корбюзьє.	2	
42	Мистецтво «другої хвилі» авангарду. Абстрактний експресіонізм Дж. Поллока, В. де Кунінга, М. Ротко.	2	
43	Новітні явища у образотворчому мистецтві та архітектурі 1960-70-х років (поп-арт, хепенінг, мінімалізм, масова культура, мейл-арт, кінетичне мистецтво).	2	
44	Мистецтво постмодерну як відображення духовного стану сучасного суспільства. Концептуалізм – провідний мистецький принцип.	2	
45	Акціонізм у мистецтві: хепенінг, перформанс, інвайромент, флеш-моб та ін.	2	
46	Постмодерністська скульптура та архітектура (концептуалізм, бруталізм, хай-тек тощо). Ленд-арт – мистецтво перетворення навколишнього середовища	2	
47	Психоделічне мистецтво як резонанс сучасного життя	2	
	Разом	94	

8. Рекомендовані джерела

Основні

1. Бахм-Дюшен М., Кук Дж. Современное искусство: краткая энциклопедия. М., 2001.
2. Бунин А. В., Саваренская Т. Ф. История градостроительного искусства. Т. 2. – М., 1979.
3. Всеобщая история искусств. Искусство 17-18 вв. Т. 4./ Под ред. Колпинского Ю. Д., Роттенберга Е. И.– М.: Ис-во, 1963.- 481 с., ил.
4. Дмитриева Н. А. Краткая история искусств. Вып. 1: от древнейших времен по XVI век. Очерки. – 3-е изд., доп. – М.: Искусство, 1985. – 319 с., ил.
5. Едике Ю. История современной архитектуры: Синтез формы, функции и конструкции. – М., 1972.
6. Иконников А. В. Зарубежная архитектура: От «новой архитектуры» до постмодернизма. – М., 1982.
7. Ильин И. Постструктурализм. Деконструктивизм. Постмодернизм. – М., 1996.
8. История зарубежного искусства: Учебник / Под ред. М. Т. Кузьминой, Н. Л. Мальцевой, 3-е, доп. изд. – М.: Изобраз. искусство, 1983. – 488 с., ил.
9. История зарубежного изобразительного искусства XX века. 1917-1945 / В.Н. Богословский и др. М.: Просвещение, 1990. – 429 с.
10. Історія українського образотворчого мистецтва ХХ століття. К.: Мистецтво, 1998.
11. Історія світового образотворчого мистецтва: Нариси / Редкол.: П. Білецький та ін. К.: Генеза, 2008.
12. Козловски П. Культура постмодерна / Пер. с нем. М. : Республика, 1977.
13. Матвеева Л. Культурологія. Навчальний посібник. К., 2005.
14. Меднікова Г.С. Українська і зарубіжна культури ХХ століття : Навч. посіб. Київ : Т-во «Знання», КОО, 2002. 214 с.
15. Петкова С. М. Справочник по мировой культуре и искусству. Изд. 4-е. – Ростов н/Д: Фенікс, 2007. – 506 с., ил.
16. Рагон М. О современной архитектуре. – М., 1963. - М., 1985.
17. Сак Л. Н., Федорук А. К. Зарубіжне мистецтво: Посібник. – К.: Радянська школа, 1980. – 145 с. + вкл. История мирового искусства.
18. Уиттик А. Европейская архитектура ХХ в. / А. Уиттик. – Т. 1-2. – М.: Искусство, 1960-1964.

19. Архитектура XX века. [Электронный ресурс] / Режим доступа до сайту: <http://www.worldarthistory.com/architecture-XX-century.html>
20. Энциклопедия для детей. Т. 7. Ч. 2. Зарубежное искусство. Архитектура второй пол. XX века [Ел. ресурс] / Изд-во АВАНТА+; Режим доступа: <http://bibliotekar.ru/avanta/150.htm>
21. Энциклопедия Кругосвет. Искусство и культура. Шарун, Ханс Бернхард [Электронный ресурс] / Режим доступа к сайту: http://www.krugosvet.ru/enc/kultura_i_obrazovanie/izobrazitelnoe_iskusstvo/SHARUN_HANS_BERNHARD.html
22. Live Journal. Архибрэнды. [Электронный ресурс] / Режим доступа к сайту: <http://carmelist.livejournal.com/343538.html>
23. Life LA. Архитектура пространства Ганса Шаруна [Электронный ресурс] / Режим доступа к сайту: http://todayla.blogspot.com/2010/11/blog-post_17.html

Додаткові

1. Кун М.А. Легенди і міфи Стародавньої Греції / Пер. з рос. О.М. Іванченко // Вст. ст. Ю.В.Шаніна. – К.: Мист-во, 1996. – 472 с., іл.
2. Мифологические, исторические и литературные сюжеты в произведениях западноевропейской живописи и скульптуры / Авт. текста и сост. Р.И.Русакова, Г.И.Шрамкова. – М.: Изобраз. ис-во, 1994. – 208 с., ил.
3. Фехнер О. Ю. Голландський живопис XVII ст. – К.: Мистецтво, 1972. – 71 с., 46 чорно-біл. та 8 кольорових іл.
4. Стоун И. Муки и радости. Роман о Микеланджело. / Предисл. и пер. с англ. Н. Банникова. – Кишинев: Картя молдовеняскэ, 1976. – 768 с.

9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

Програма здійснюється за наявності дидактичних та ілюстративних матеріалів, а також навчально-методичного матеріалу (посібників, монографій, популярної літератури з історії образотворчого мистецтва, ілюстрованих альбомів, доступу до електронних ресурсів) та апаратури (відеопроєктор, комп'ютер, ноутбук) для проведення практичних занять з достатньою кількістю ілюстрацій (презентацій) зразків, що вивчаються за програмою. Як наочні методи навчання можливо здійснювати відвідування виставок, вернісажів, майстерень художників, організацію екскурсій тощо.